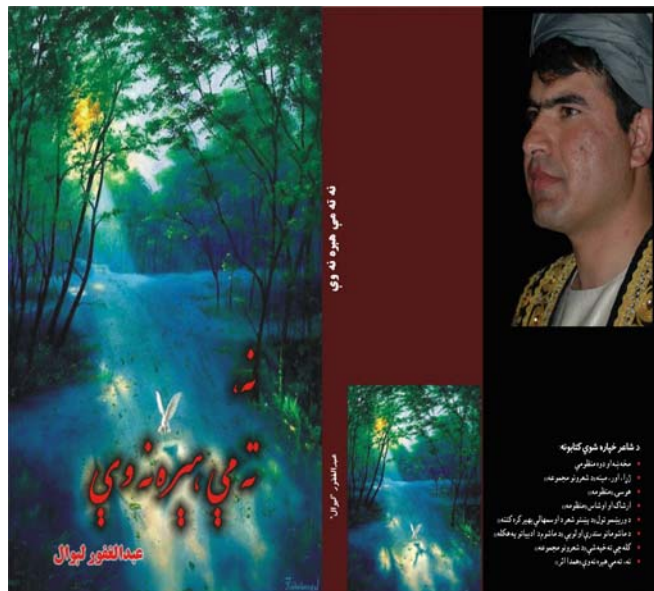

نه،

ته مي ، هپره نه وي

عبدالغفور لېوال

۱۳۸۴ لمریز

بسم الله الرحمن الرحيم

دا کتاب:

نوم	: نه ، ته مي هېره نه وي
شاعر	: عبد الغفور لېوال
د پښتې طرح اوډيزان:	محبوب (شريفي)
خپرنډوی	: ميوند خپرنډويه ټولنه کابل
ټيلفون	: ۰۷۰۲۹۵۲۱۴
کمپوز اوډيزاين	: ذبيح الله (رامين)
چاپ کال	: ۱۳۸۴ لمريز هجري
چاپځای	: ميوند مطبعه
پرليکه چمتو کوونکي	: مختار احمد احسان - هالنډ
پرليکه پته	: www.benawa.com

سريزه:

شرم دی، په داسې يو اقليم کې ژوند کوم، چې خلک مينه گناه بولي. په چاپېريال کې مې ټول، لکه غوښن ماشينونه، هرې خواته ځغلي. هرڅوک يو څه گټې خو ورځې ژوند کوي او بيا مري. نيکمرغه کسان خپلو پاتې شونو (اولادې) ته څه پريږدي، کور، مال او يا نور څه...

گلونه راشنه کيږي، غوړيږي او بېرته رږيږي، خاورې کيږي او ټول له هغو سره مينه لري، ځکه گلونه د رنگ، عطر او ښکلا هستي په ميراث پريږدي. خو موږ، راشنه کيږو لوييږو، زړيږو او مرو، زموږ نه رنگ شته، نه عطر او نه ښکلا، که يوله بل سره مينه وکړو، اې و او بيا، گناه-گناه-گناه...

ټول کرکه پېژنو، آن له هغو سره هم کرکه پېژنو چې مينه کوي
ليونۍ!

لاس دې راکړه، پوهېږم ستړې بې، تر گامونو لاندې مو ځای ځای واوره شته يونيم ځای ځمکه وچه ده، هلته څوک نه شته، يوه ډېره، دواوړې او بو پريولي ده راځه هلته به لږ دمه وکړو.
گوره ليونۍ.

موږ ولي له بنياد مانو څخه تنستو؟ ته خو شرمېږې چې د خلکو تر مخې وژاړې او دلته پر همدې ډبرې، که څوک نه وي، کيني او زړه تشوي، ژاړې، ښې ډبرې او ښکې بهوي شرم دی، ته په داسې اقليم کې ژوند کوي، چې ژړا هم گناه ده، که وژاړې خلک در

باندې بدگومانه کيږي، که وژاړې خلک گومان کوي چې هرو مرو له چا سره مينه لري او مينه؛ داخو لويه گناه ده.

راځه دلته خپل سرزما پرولي کيږده او وژاړه، بنايې دا ډيره او زه ستا لپاره دلته يو، زه پرتا ډېر مهربان يم، ځکه هېڅ کله ستا د ژړا مخه نه نيسم، څومره چې زړه دې غواړي او بنسکې توبې کړه، زه به همدلته يم او درته گورم به.

وطن د غوښنو ماشينونو لويه کارخانه ده، وطن د اوږدې وژنې له تبې څخه راوتلی دی او پرتې (هزيان) وايي، وطن زما او ستا لپاره هېڅ نه لري.

ليونۍ! ته خو ژاړې!

خوزه ولې دلته راغلی يم؟ زه هم دويلو لپاره يوڅه لرم. زه هم له بنيادمانو څخه تنستم او ځان پتوم. يوازې غواړم له تاسره اوسم. ته خو پوهيږې چې زه شاعريم دلته چې ته ژاړې، له ماسره زما د شعرونو کتابچه ده، زه منتظر يم چې ستا زړه تش شي، ستا او بنسکې خلاصې شي، بيا نو ماته وگورې، يوڅه موسکۍ شې بيا به نو زه خپله کتابچه پرانيزم او خپل ټول شعرونه به درته ولولم. دغوښنو ماشينونو په دې لويه کارخانه کې زما د شعرونو اوريدونکې او مخاطبه خو يوازې او يوازې ته يې.

ته پوهيږې، چې زه په خپلو شعرونو کې له چا سره خبرې کوم، او له چا سره مينه کوم؟ خير، که گناه هم ده خو په شعرونو کې روا ده....

شرم دی په داسې يو اقليم کې ژوند کوو ، چې په شعر کې مينه لکه د شعر د شرابو هسې ، خيالي او وهمي ده ، هيڅ څوک په ريښتيا مينه نه کوي ، ځکه دا خو گناه ده.

گوره ، زه او ته رتلي يو ، ځکه چې له يو بل سره مينه لرو ، خوله ټولو څخه څومره ښکلی کسات اخلو ، دلته له ټولو لرې ، ته ژاړې او زه خپل شعرونه لولم.

ليونۍ ! يوه کيسه واوره !

زموږ د کلي په مخامخ غره کې دوه لويې ډبرينې خپرې دي يوه خبره لکه يوه پېغله او دوهم يې يو زلمی دی ، کليوال وايي ، په پخوا زمانو کې دوه مينان وو ، چې د دواړو د کورنيو ترمنځ بدي وه . کله چې کليوال او کورنۍ خبر شول چې دوی دواړه يو له بل سره مينه لري ، نو د هغوی په مړينې پسې يې را واخيسته له مينانو څخه ، چې لاره ورکه شوه غره ته و تنستيدل او هلته يې خدای (ج) ته سوال وکړ چې دواړه په تير و بدل کړي ، لوی خدای (ج) يې سوال و مانه اوله زرگونو کلونو را په دې خوا دوی همدلته سره ناست دي.

زه پوهېږم چې دا دواړه ژوندي دي هسې موږ ، دغونښو ماشينونو ، ته تيرې ښکاري او که نه خدای خبر دواړه به څومره يو د بل له غېږو څخه خوند اخلي

نوزه او ته هم همداسې يو ، زه نه وایم چې مه ژاړه او ته هم پريږده ، چې زه خپل شعرونه درته ولولم خو ناهيلې کيږه مه ، که هيڅ نه وو ، زه او ته به هم له خدايه وغواړو چې پرهمدې

ډېره ناست همدا سې تيرې شو او د بنيادمانو له سترگو ورک شو.

نړۍ دې دوه برخې شي، نيم دې همدا سې لکه غوښتن ماشينونه زيږي، لوييږي او مري دې، خو څه دې ستا ژړا او زما شعرونو ته غوږ ونيسي خدای (ج) لوی دی گوندې دوی هم په مینانو کې شمار شي.

ليونی!

موسکا دې پېژنم، ډېره ښکلې ده، لکه چې نورې اوبښکې دې په سترگو کې نه شته؟ اوس نو زما وار دی
اې! ته!

همدا ته چې ډاکرنې لولې، ته به هم په مینانو کې شمار شي
اوس نو زما وار دی، غوږ شه چې زه درته خپل شعرونه ولولم
ليونی!

ته دې خپل سر زما پر ولې کيږده او غوږ شه!

يا هو

عبدالغفور لېوال

۱۸- مرغومي ۱۳۸۴ لمريز کابل

جادوگرې ته سرود

جادوگرې څه دې وکړل
چې دې داسې لیونی کړم
دا په سترگو کې دې څه وو
چې له ځانه دې پردی کړم

جادوگرې څه دې وکړل
چې د چین ماچین پا چاشوم
بناپیری مې شوې کنیزې
چې ستا سترگو ته گدا شوم

جادوگرې څه دې وکړل
کفرو دین دې له ما واخیست
ما خودیین چې په کې ځان کوت
هانگین دې له ما واخیست

څه منتر دې په ما وکړ
چې کتاب نه مې زړه تور شو
ستاد مینې ستوري شمارم
بل حساب نه مې زړه تور شو

خه منتر دې په ما وکړ
تاته دومره درنې شوم
ستا په روح کې مې ځان وليد
ستا د نور ذرې ذرې شوم

جادوگرې ستا د سترگو
له پيريانو مې توبه ده
بسم الله د سپينو زرو
مې په غاړه کې پرته ده

جادوگرې څومره ښه يې
په سندرو دې بلد کړم
لکه شين طوطي غريزېم
په شکرو دې بلد کړم

جادوگرې څومره ښه يې
تالې مينې نه خبر کړم
زه ساده د غرو سړی وم
تا په سمولارو سر کړم

ته پوهيږې جادوگرې
چې ته څومره ښايسته يې
له غزلو نه رنگينه
له سندرو نه پسته يې

ته پوهیږې جادوگرې
نور له ژونده جدا کیږم
له دې وروسته ستوري شماره
په آسمان کې پیدا کیږم

جادوگرې لاس دې را کړه
چې له دې جهان نه ولاړ شو
له شکمنو سترگو پټ شو
د گومان دنیا نه ولاړ شو

جادوگرې لاس دې را کړه
چې د ستورو مېلماڼه شو
له هغه ځایه چې راغلو
هله بېرته ور ستانه شو

جادوگرې لاس دې را کړه
زما له ژونده زړگی تور دی
یو آرام ځای ته مې بوځه
دې دنیا کې خومره شور دی

جادوگرې لاس دې را کړه
زما ژوند دی ستا په لاس کې
لکه شین غمی د گوتې
داسې بند دی ستا په لاس کې

جادوگرې لاس دی ښکلی
د تک سپین سوسن په شانې
رغوی را کړه چې یې ښکل کړم
د خواږه وطن په شانې

جادوگرې جادو و کړه
دا ژوندون را څخه واخله
یا خواوړ په دنیا بل کړه
خپل بيلتون را څخه واخله

جادوگرې جادو و کړه
مادې غیږې ته میلمه کړه
د ژوندون ورکه مانامې
بیرته روح را ستنه کړه

جادوگرې زړه مې واخله
په بدل کې بنکلا را کړه
ها چې زه ورپسې گرځم
هغه ورکه مانا را کړه

جادوگرې څومره ښه يې
لاس دې زما په سترگو کيښود
اوس جنت په سترگو وينم
دوزخي جهان مې پريښود

وږی-۲-۱۳۸۲

د شهادت کليمه

ته مي ياديږې خو در تللی نه شم
ژوند مي په هر گام کې اغزي کرلي
پوهيږې؟

ژوند نه مي زړه دومره تور دی
لکه دا ستاله تورو سترگو خڅه
چې په رنجو ککړه او ښکته راشي
او ستاد تور کميس گريوان کې چيرې ځان پټ کړي
پوهيږې؟

ژوند ستاد بيلتون له غم نه لوی پيټی دی
خو تر هغو به يې پر سر گرځوم
چې يوه ورځ يې ستا په مخ کې کوز کړم
مامې د مرگ وروستی سلگۍ يوازې تاته پريښي
پريږده! د ژوند وروستی شيبه ښکلې شي
پريږده، چې ستا په مخ کې
د شهادت دا کليمه درسته کړم
خدای خو شاهد دی چې پر ما گرانه يې.

غم

ستار ترنگيرې
ته مې مخ ته ناسته
خوزه له تا خپه يم
نغمه زما په زړه چرې را منډي
تابې وفا را ته بېگانه څه وويل؟؟
هېڅ مې له زړه نه وځي
اود ستار نغمه مې زړه کې
غم په شور راولي

يو شيبه مينه

ستنه شوې ودې خندل
سردې زما پر تتر کېښود
زما د زړه درزادې وا وریدله
اي!
دې ماشوم بيا درته غوږ کې څه ويل؟
زه خو دده خبرې نه منمه
دی چې له ما خپه شي
په پټه ، ټولې گيلې تاته کوي
پام کوه!
داليونی هرڅه وايي
گوره خپه چې نه شي.
ستنه شوې ودې خندل
زما تاوده نفس
داستا پر ښکلي وچويلی را پروت وربل دانه وانه کړ
ستا د بدن عطرو مې ذهن ته جنت وښوده
مگر رښتيا ووايه!
چې زما د متو منځ کې
ولې د پانې په څېر ورپرديدې؟
ستنه شوې ودې خندل
چوپتيا خوره وه
او ما و تا دخپلې مينې لاره ونيوله

دواړه سوچونو کې ډوب
خداى خبر خومره ډېر مزل مو وکړ
چې ستا د بنکلي غږ خوږې زمزمې
د سکوت سپينه آيينه ماته کړه
پوه شوم گيله دې وکړه ودې ويل:
چې ستا د گوتو د شوخۍ له لاسه
زما غوږ والى خداى خبر چېرې رانه ولويدله
وگوره غوږ مې تش دى
زه بې ځوابه هک حيران پاتې شوم
خدايزده زما سترگو کې دې څه ولوستل
چې را ستنه شوې راته ودې خندل

غزل

يوڅوک دې په سندرو او په ویر یادوي
مرید دی په حلقه کې نوم د پیر یاد وي

د زلفو په تړلو موڅوک کله نازوي
زموږ د جنون نښې په زنځیر یاد وي

زما د لمدو سترگو ماتې ماتې آيينې
دوينو، اوبنکو منځ کې ستا تصویر یادوي

چې زړونه رانه یوسي خپل بنایست ته شي مغرورې
چې زړونه مورامات کړي نو تقدیر یادوي

د یارد نامه توري مې سلگيو کې ماتېږي
دا څوک په دې دنیا کې مافقیر یادوي

لیندۍ ۱۳۸۲

ستړی يمه ستړی

عشقه ناوخته راغلي
نړۍ د زړودسكو په ټولو لو بوخته
ستاملنګۍ ته د چاپام نه شته
په چا به رحم وكړي؟
دلته چې مينې ته گناه وايولا
ته به دې اسپه چېرې ودروي؟
عشقه ناوخته راغلي
غربنياد مونه ډك
سيند بنياد مونه ډك
چېرې خالي د جنون دنبته نه شته
نو وايه عشقه ستا شلیدلی گريوان
خپل بیر سر
او زما دمینې اوښکې چېرې یوسم؟
عشقه ناوخته راغلي
زه نور زلمی نه یم چې مینه وکړم
لکه آدم د خپل هابیل او قایل
دشخړو سیل کوم
عشقه ناوخته راغلي
د بي مھريو د ساده نسل له لاسه ژاړم
څوک مینه نه پېژني
خو په مینو پورې دومره خاندې

چې کله کله ور نه ځان هم هېرشي.
نو عشقه داسې حال کې
وايه چې تاڅنگه کړم
خپلې محبوبې ته مې څه ووايم؟
اوله ژوندون څخه داستري بدن چېرې خېس کړم؟

زما اتن چي جانانه

گران و حید عمر ته

زما اتن چي جانانه !

کله چې ځي يو ځل خوشاته گوره

ښايي کوم څوک دې هر قدم سره د اوبښکو څاڅکي و بهوي

زما اتن چي جانانه

ته چې د ډول له هريو گرز سره لاسونه تاو کړي

زما په زړه کې پښتنه وينه غور ځنگ وکړي

ته چې خپليو نه خړپا پورته کړي

زما په سر کې د ځوانۍ ولولې شرنګ وکړي

د اتن چيانو ساز لميه ميره !

هره شيبه مي ستا خدا ياد يږي

چې مرور شي بيرته وگرځيږي

زما دې هغه ښکلې ادا ياد يږي

زما اتن چي جانانه !

کله چې ځي يو ځل خوشاته گوره

ښايي يو ورځ دې دا شاعر ملگري

په زړه درو وريږي

ښايي يو ورځ د دې شاعر ملگري غږ واوري چې :

((يو ځلې بيا په دې لار راشه

په پخوانو پلونو دې پريوتل گرونه.))

بدمرغي

پام کوه ونه ژاړې
اوبنکې دې مه بهوه
اوبنکې دې پتې خپلو سترگو کې خوندي وساته
دلته ژړا ته هم گناه وايي او شک پرې کوي
که درنجو ليکې دې راغلي په سپين مخ
نو ټول به وپوهيږي

چې تا د مينې په خاطر ژړلي
پام کوه ونه ژاړې
موږ دنړۍ له بدمرغانو څخه هغه دوه يو
چې آن ژړلي نه شو
پوهيږي !

هغه ورځ چې تا وژړل
زه خومرو سوځيدم ؟
ځکه چې ټوله دنيا وپوهيده
چې موږه دواړه سره مينه لرو .
له دې نه لويه بدمرغي چېرې ده ؟
چې ژړا جرم وي
او مينه وي د ټولو گناهونو ابی .
له دې نه لويه بدمرغي چېرې ده ؟
چې څوک دخپلې معشوقې په اوبنکو
وشرميږي

او خپلې اوبنګې د خپل زړه په وینو و مینځې

له ویرې څخه؟

۵ مرغومی ۱۳۸۲

زه مساپريم خو غريبه ته يې

((خپلې گيلې به ديوالو ته وکړم
ځکه چې ته خو ورته غوږ نه نيسي))
آه ياره دادې ليک کې څه ليکلي؟
مساپر زه يم خو غريبه ته شوې
بيگه مې ستا د ناچارۍ گيلې ته ډير وژړل
له اوو سيندونو او اوو غرونو لرې
زما د زړه په هريو غږ کې ته يې
ستا چې په زړه کې گيله وگرځيږي
زه يې همدلته اورم
گرانې زه اوس هم ستا په زړه کې اوسم
او هر نفس سره دې ساه و باسم
خپلې گيلې دې خپل زړگي ته کوه
پوهيږې؟
دلته هم آسمان شين دی
او د لمړنکلي طلايي بگۍ دورځې پرلارځي اوراځي
مگر پر زمکه نه اشنا سيوري شته
نه تورې زلفې نه لونگۍ نه خادر
نه د زړو خپليو خړپ نه د ټيکريو وږمې
نه ستا د ښکلي رغوي عطر چې زما ډير خوښېده
زما اوږه تشه ده
ستا تورې زلفې پرې خورې ورې خپې نه وهي

زما غاړه ستا د نفسونو له گرمۍ نه ليرې
او وچې شونډې مې موسكانه لري
نه كابل جان شته نه يې د ننگ اسمايي
نه يې خيږه هوا چې ستا د غيږې عطر لري
دلته د هسكو بښنه يې مانيو جسم كې
اروا وي نشته

زه مسا پرېم او غريبه ته يې
خو اشنا زه در څخه ليرې نه يم
زه خواوس هم لاستا په زړه كې اوسم
له ديوالونو سره مه غږيږه
خپلې گيلې دې په خپل زړه كې ها شاعره ته وکړه
چې كه دنيا څخه هم ولاړشې
ستا له زړه نه ، نه ځي .

۱۲-۲-۲۰۰۴

د ټوسن ښار اريزونا

دهستی الفبی

هو !

زه پوهیږم چې یادیرمه دې

راته لیکلي دې دي:

چې د شعرونو کتابونه مې په اوښکو مینځې

زما د زړه د وینو کرښې دې په اوښکو لمد وي، وچوي

او زما یادونه دې د زړه شپو کې خراغ بلوي

هو ! زه پوهیږم چې یادیرمه دې

زه ستا په پاکه او سپیڅلې مینه ښه پوهیږم

خو راشه ما وگوره !

چې ستا تصویر ته په لمدو سترگو خبرې کوم

زه دلته ټول ته بهې سده لیونی ښکاریږم

نورد ځوانۍ خوبونه ویني، خپلو سترگو ته اوبه ورکوي

د سپینو نجونو د بدن په لیدو آه وباسي.

خو زه د خپلې کوتې وروترم

او په شیبو شیبوله ځان سره یوازې اوسم

ستا تصویرونه او لیکونه گورم

یوازې ستا د لیک خبرونه شعرونه لیکم

اوس خو زه نه

زما شاعره ته یې

ته زما زړه کې ناسته

زما له خولې څخه شعرونه وایې

اوس چې ته نه يې زه شاعر هم نه يم
نو اوس منې چې زه په تا ژوندی يم؟
نو اوس منې چې د هستۍ الف و بې
ستا د نامه له يو الف څخه پيلېږي او په بل ختمېږي؟

۲۰۰۴ - ۲ - ۱۷

ټوسن - اريزون

غزل

بيگاه دوه پرېنستې وې مقررې دلته راغلي
داستاله ښکلو سترگو نه کوترې دلته راغلي

قسم جانانه ټوله ورځ مې زړه کې گرځيدلې
چې نیمه شپه دې وکړلې وزرې دلته راغلي

په شنو سترگو يې ستا د تورو سترگو غلا کوله
يو دوه د پرنگيو جادو گرې دلته راغلي

د عشق له پيغمبر سره د سرو کفارو جنگ و
بيگاه د ملايکو څو لښکرې دلته راغلي

سلگۍ سلگۍ اسرې لکه افغانې مهاجرې
داستاد سترگو جنگ نه مروړې دلته راغلي

پرون دې دلېوال د غزلونو کتاب لوستی
خبرې دې خوږې لکه سندرې دلته راغلي

۱۷ مارچ ۲۰۰۴ تو سن اريزونا

غزل

شب پرست یم خپل یزدان سره مې شپه ده
ستاله زلفو او باران سره مې شپه ده

مجلسی یاران مې ستوري او سپوږمۍ دي
مسا پریم شنه آسمان سره مې شپه ده

ستاد سترگو څه نیکمرغه اسارت دی
چې له تیراوله کمان سره مې شپه ده

له گونگروبي د لنډ یو شرنگا اورم
ستاله ټیک او له پیزوان سره مې شپه ده

چې ویده شمه بس جنګ په خوب کې وینم
ستاد حسن له افغان سره مې شپه ده

۱۹ اپریل ۲۰۰۴ ټوسن

وعدہ

نه !

ته مي هېره نه وي

ته مي په ياد وي ، ستا وعدہ مي هم په زړه باندې وه
زما يادونه لا ، له تاسره وو

خو خداي (ج) خبر چې ولې در نه غلم ؟

باران په شرک وریده

ما د باران د ټولو خاڅکو په شمېر ته ياده کړې

تاراته ويلې وو چې زه به ځان په واینو لوند کړم

کله چې ته راځې نو زه به په شرابو کې لمدۀ خيسته يم

هو ! دا مي هرڅه ياد وو

ستا د وعدې هره شيبه مي په خاطر کې شنه وه

زه پوهيدم هغه ډيوې چې بلې کړې وې تا

اوس خلاصيدې او وار په وار مړې کيدې

خو خداي (ج) خبر چې ولې در نه غلم

ته مي په ياد وي ، ته مي نه وي هيره

او په سرو واینو کې لوند خيشت بدن دې

زما سترگو ته نيغ ولاړو

زه پوهيدم چې ته به راشې

زما د خونې ور به وټکوي

زه پوهيدم چې له ژړانه به دې سرې سترگې را واپوې

گيله به وکړې

چې شراب خلاص شول ، ډيوې مړې شوې
ولې را نه غلې ته؟
زه پوهېدم چې زه به چوپ ولاړيم
ځکه زه نه پوهېدم
چې ولې در نه غلم
زما په لاس کې به يوسپين کاغذ وي
ما غوښتل شعر وليکم
نه شعر مې نه ليکه همدا سې ناست وم
يوازې سپينه پاڼه
زه پوهيدم چې ته به پاڼه زما له لاسه واخلي
په دې گومان چې ما به نوي څه ليکلي وي پرې
خو پاڼه سپينه ده يوازې يې په سر کې دي يوڅو توري:
(غواړم وطن ته ولاړ شم.)

۱- مې- ۲۰۰۴
ټوسن- امريکا

يا هو

بيگه د لته راغلي وه ډيوې سره نجلۍ
آسمان نه پريوتلې وه ډيوې سره نجلۍ
د سپين كميس گلان يې د مظلومو وينو څاڅکي
ملنگه وه ، سپيڅلې وه ډيوې سره نجلۍ
په کلي کې نن باد د اسرافيل شپيلۍ وهله
بيگه کوم چا و يشتلې وه ډيوې سره نجلۍ
يو روڼ ستوری را پريوت ، خلکو وليده له ورايه
همد غلته لويدلې وه ډيوې سره نجلۍ
د کلي ملايانو تر سبا هو ، الاهو کړ
د قدر شپه بللې وه ډيوې سره نجلۍ
يو څوليوني ولاړو چې د زړونو نذر ورکړو
ارمان چې نوره تللې وه ډيوې سره نجلۍ

۴ مې ۲۰۰۴ توسن اريزونا

یوازې

هره شیبه د ژوند خېره بد لیږي
هره شیبه د مرگ په لوري یو بل گام اخلم
لکه د مني پانه رېږد مه او لیږد مه د ژمي په لور
او باد د عمر سپینه واوره زما پرسرا شیندي
یوازیتوب
یوازیتوب مې خوښ دی
چې په لمدۀ کبله ، برنډې پښې
یو څو گامونه واخلم
او هر څه هېر کړم دا بد لپاره
مامې له ژوند څخه یوازې بد بیني زده کړې
هر څوک یو څوک دی ځانته
هغه چې زما په شانې نه دی هغه زه نه یمه
هر څوک چې زه نه یم دوزخ دی زما
زه چې یوازې پیدا شوی یم یوازې اوسم
دادی:
د مرگ په خوا یوازې درومم.

۲۰۰۴-۱۱-جون توسن اریزونا

هو دلته مینه نه شته

دلته هرڅه شته دي خو مینه نه شته

دلته د مورد لاس توده ډوډۍ غلمینه نه شته

دلته رگونو کې شراب گرځي او زړونه په هوس

د ربیري

دلته زما او ستا په شان وجود کې وینه نه شته

دلته رنگونه دي ، غوغا ده او شوخي ډېره ده

دلته سپیڅلې او ساده ښکلا زما د کلي

هغه په سترگو توره او په مخ سپینه نه شته

زه دلته دوی ته خپل هرڅه یادوم

دوی را ته خاندې وایي

هو هلته هرڅه دي او دلته نه شته

وگوره دلته سپینه سوله ده او جنگ هم نه شته

دلته غلام هم نه شته تالان هم نه شته

دلته یوازې ودانې شته و رانول چېرې دي

هو دلته مینه نه شته

خو په لاسو د انسان

د انسان مړینه نه شته

واشنگتن DC ۲۹ / ۲۰۰۴ اگست

د سپوږمۍ په ارمان

پايڅي مې بډ و هلې
بيل مې په پوله خښ کړ
او د لينبستي رڼو اوبو کې مې لاسونه پريولل
د جوارو لوی پټي ته څيرشوم چې مې ته وليدې
په شنه گيډۍ کميس دې سپين گلا باتون مات کړي
او د پاوليو شرنگهار دې د چنچنو له نغمو سره گډ
څومره بنايسته وي بلا
زړه مې له ډېرې خوشالۍ الوځي
سړکال مې ځمکه له گروي خلاصيزي
او له روژې څخه به مخکې ستا ډولۍ راوړم

* * *

کابل له سپينو واورو لاندې پټه دی
باغ بالا کې سبرونې وچې شوي سړکال
ستا نفسونه ډېر تاوده ښکاريږي
زما تاوده لاس کې دې سپين لاس خولې دی
بيگاه دې بيا ژرلې؟
په تيليفون کې دې له غږه پوه شوم
اوس ستا خبره کې د ستړيا ښې له ورايه وينم
اوس زه اوته سره ډېر نه شوليدای
ژوند زما اوستا ترمنځ ديوال جوړ کړی
ژوند سرگردانه دی د ښار کوڅو کې

بنار لکه تور بنامار زموږ مينې ته اور را شيندي

* * *

د خپل کوچني کمپيوټر غږ راوینس کړم
دا د شیطان صندوقچه هره ورځ همدا سې کوي
ستا بریننا لیک مې ولوست
کړکی ته ودریدم
خو ته منې دلته آسمان نه ښکاري
دلته په میاشتو څوک سپوږمۍ نه ویني
دلته سپوږمۍ چاته سلام نه وايي
دلته نیویارک کې یې آسمان غلا کړی
زه سپوږمۍ نه شم لیدای
خو ستا لیکلې ټيکۍ لاهم زما پر شونډو ناڅي
(شین آسمان ذرې ذرې د سرو زرو یې تنابونه
سپوږمۍ د بام په سر په یار وایه سلامونه)

۲۰۰۴ سپتمبر نیویارک

اروا او ځنگل

ما ځنگل و آزموبیه

ما له ځنگله سره نفس و یوست او ځان مې شین کړ
او زما وجود د ځنگله شنه بدن کې وغځیده
ماله ځنگله سره خوشې تیرې کړې
او د کوچني سیند له سندروسره وبهیدم
ما په ځنگله کې ځان پخپله ورک کړ
ځنگل زموږ په شان دی:

شار

مهربانه

او وحشي خوبنکلی

ځنگل زموږ په شان نه

زموږ د اروا په شان دی

هلته هم پرانگ او سیري

او هم د سترې هوسۍ بنکلي بچي

ځنگل کې مار له ونې ځان راتاو کړي

او د مرغیو ځاله ټوله له بچو تشه کړي

ځنگل زموږ د اروا په شان دی

دلته لیوه او غزال دواړه اوسي

ځنگل له ځان څخه دویرې په شان

له گڼو بوټو لاندې تورې بلاکانې اوشیشکې ناڅي

شپه په ځنگله کې ستوري یو یو بنکاري

اوسپورمى خاڅكى خاڅكى خاڅي

له شنوگنو خانگو

دلته د باد نغمه له پانو سره لوبې کوي

لکه د دنگې نڅاگرې د پايزيب شرنگهار

خود ځنگله سهار د بنکلي معشوقې د سپينې غاړې په څېر

همدومره سپين

همدومره روڼ

همدومره پوست دی منې؟

چې کله وينس شې بيا يې بنکل کړې نو

الله اکبر

يوه نړۍ لار د ځنگله د بوټو منځ کې تللې

د وچو پانو پرې غالى خوره ده

دا لار زموږ د ژوند تر پايه اوږده

چېرته يو ورک لاروی نه شته چې سلام دې واخلي

او وچې پانې به ماتيرې ستا تر پوندو لاندې

ځنگل زموږ د يارانې په څېر دی

ځنگل زما په څېر ياغي

خو ستا په څېر بنکلی دی

ما ځنگل و آزموبيه

او ته زما د روح ځنگل ته راغلي

له هم هغه ازله

کله چې ته خپه شې

نو ځنگل اور واخلي اوونې سوځي
کله چې ته وځاندي
پر ځنگله شرکنده باران وريري

۸- سپتمبر ۲۰۰۴ مریلند - کوزا دیلفي ځنگل

غزل

ستا يوې جلوي ته له گناه ستړی بدن شو اور
وتراشه دا روح مې پر پرېږده خیر دې که مې تن شو اور

ځان نه يم راغلی او سفر مې تر خپل ځانه دی
ستاد مخ رڼا ته ددې لارې لوغړن شو اور

مړه خاوره ویده وه خو چې تاور ته تش وکتل
وینښه شوه خو پوه نه شوه چې څنگه پرې وطن شو اور

گل په خندیدو کې ستاد حسن نښه راوړله
ماته مې په ځان کې دغه څیرې پیرهن شو اور

تانه یې رڼا زده کړه او مانه تا ویدل او سوز
څار شه زموږ له مینې نه چې دومره برخمن شو اور

دومره مې درواخله چې خیرن خلک مې نه ویني
ماته خو په دې دنیا کې دغه شان بودن شو اور
۳۰ وږی ۱۳۸۳مریلند کالج پارک

علامه رشاد ته چې دياليد و ارمان يې زما پر مساپر
زرگي پاتې شو !

خپل استاد ته !

او ستا دلمر په شان وجود هم پريوت
هېڅ مې باور نه راځي
ها مازيگريه مې هميش په زړه وي
چې پر سبا يې زما سفر پيلېده
زه ستا د کور په لويه خونه کې ناست
او ستا د تود غږ له وړموسره جنت ته تلمه
تاراته وويل چې :
...پام چې وطن هېر نه کړې
مگر استاده ! ته چې ولاړې
دا وطن او موږه چاته پريږدې؟
مگر دا ژوبله او يتيمه پښتو چا ته پريږدې؟
يوه ورځ تارا ته ويلې وو چې :
(فخر شاگرد هنرمند به استاد رسد)
مگر استاده !
اوس حيران يم چې زموږ فخر به چاته رسي؟

موربه بې فخره شو

بې سره شو

بس ته چې ولاړې

بې لمره شو

اې د پښتون مذهب رهبره وايه

ز مور د پوهې پيغمبره وايه

که ستا د تللو نيت و

ولې دې مور ته دومره مينه راکړه

مور خو ويده وو دابد په شپو کې

ولې دې مور وگړو کې وينه راکړه

دا وينې زلميان به اوس په کوم لوري ځي ؟

ته خويې مشرد دستار سپړې وې

دا افغانان به اوس په کوم لوري ځي ؟

استاده ! اوس به دا نيمگړې نسخې چا ته لولم

دا - د خوشال فرهنگ - به څوک وليکي

دا د - اټک - لانجه به څوک وڅيړي

د ستر پښتون نيکه به څوک پېژني

زما د تاريخ د هسک له لمر سره خو ته اشنا وې

خو

ستا د لمر په شان وجود هم پريوت

هېڅ مې باور نه راځي

نه !

زه دا منلی نه شم

لا ډېر څه پاتې دي چې ته يې وکړې
يوازې ته
يوازې ته
يوازې ...

واشنگتن دي سي
د دسمبر اوله ۲۰۰۴

تصوير

ستا راېرېلى تصوير
هغه په تور ټيکري کې ښکلى تصوير

هو !

همدا اوس هم زما په لاس کې دى او گورم ورته
ستا ښکلى سترگې خو تصوير کې هم خبرې کوي
ليونى !

سترگو کې دې څه پټ کړي ؟
چې زما ټول عمر يې و خوړ
خو تفسير مې نه کړې .

۲۱ نومبر ۲۰۰۴ مريلىد

غزل

جانانه د خوږو سترگو تصویر سره دې ژاړم
د خوب او خیال له تور او سپین تعبیر سره دې ژاړم

دا تاراته ویلي و چې بند کې به مې ساتې
ته نه یې د یادونو له زنځیر سره دې ژاړم

ستا او ښکه مې تاويز کړه گرځومه یې په غاړه
له پیر سره دې ژاړم له فقیر سره دې ژاړم

بس تا کې چې اوسیرم لیونی یمه وطنه
خدا سره دې خاندم او له ویر سره دې ژاړم

برخلیک دې دی چې خپله مینه خښه کړې په خپله
لیواله بدقسمته له تقدیر سره دې ژاړم

مریلند - امریکا

غزل

توبه مې کړې وه چې ماته شوه توبه مې وکړه
شيخ او ساقی سره همدومره گوزاره مې وکړه

ته به مې خوب غوندې په یاد کې ساتې ښکلې یاره
یو مساپروم، دلته راغلم یوه شپه مې وکړه

افغانستان غوندې زخمي زړگی مې راوړ درته
جانانه راشه، شونډې راوړه څه چاره مې وکړه

دې ته دې هم لویه ګناه وویل زما قاتله
چې ځنګدن کې دوطن خواته سجده مې وکړه

زه ستړی نه وم خو پښتو مې مخ ته ودریده
توره مې ماته کړه دښمن سره جرګه مې وکړه

لیندۍ ۲۵-۱۳۸۳ و اشنګتن

دهند په سمندر کې د خونامې زلزلې ۱۵۵ زره کسان ووژل

زلزله

او زمکه ريږدي

خپې الوخي

د خلکو لودی

لکه قیامت، موراو زوی نه پیژني

د خدای (ج) پر زمکه څه بلا پریوتې

چې خلک یو د بل د غوښو بوی نه پوزې نیسي

طبیعت په لوبه بوخت دی

خلکو کبان نیول خو نه وو خبر

چې د طبیعت په یوه لوبه کې به

کبان په دوی مار په شي

کله چې زمکه دالله (ج) د بندگانو تر پښو لاندې

راوخرخېده

لویانو چیغې کړې:

یارب

یا بگوان

یا عیسیبودا موسی راوړسیرئ ...

خوماشومان او لیوني پوه نه شول

چې چاته پاس وگوري

دوی ډېر نېکمرغه وو چې نه پوهېدل

ځکه اول يې زلزلې ته کټ کټ وخنډل او وروسته مړه شول
اسمان لا شين و

چا څه ونه ويل

د څپو غږ کې چيغې ډوبې شوې

خنداوې پراو بولا هوشوې

بنځې تر اوسه لا څپو ته گوري

خو شپه تياره وي داو بو پر سر دهېڅ ماهيگير

د کوچنۍ بېړۍ خراغ نه ښکاري

په جوماتونو کې اذان

په منډرونو کې زنگونه نشته

د کليساوو صليبونه مات دي

خلک د لويو پانگه والو د خيرات په ډوډۍ

يو بل له ستوني نيسي

او ماشومان

لاهم په خټو کې دمړو ميندو له تيو څخه وينې روي

* * *

پر زمکه خلک ډير دي

څوک يې په جنگ څوک يې په اور کې سوځي

څوک زلزله کې تر او بو او خاورو لا ندې ورک شي

او يو ځل بيا بشر په دې پوهېږي

چې مرگ د کونډو و يتيمانو غم وي

نه دهغو چې مړه شول

د مرگ غميزه لا ژوندۍ ده
دهندي او بنگالي بنځو له اوبنکو سره لوبې کوي
خو ها چې مړه شول په دې نه پوهيږي.

* * *

يو ليونی د ونې بڼاخ کې ناست و
ونه ولاړه وه دخټو منځ کې
او ليونی لکه مرغې په کې ژوندۍ پاتې و
ليوني وژړل او ويې خندل
او بيا يې داسې وويل:
په دې دنيا کې به لا اوس هم چېرته جنگ روان وي
او ځينې خلک به د ځينو خلکو وينې غواړي
دا دی طبيعت ورسره مرسته وکړه
طبيعت ډېر ووژل
نو اوس کېدای شي
جگړه ماران ماړه وي
او جگړه ودریږي
ليوني وژړل او ويې خندل
ونه ولاړه وه
او دی لکه مرغې په کې ژوندۍ پاتې و.

۲۰۰۵ جنوري ۲

انديانا-متحده ايالات

بند ه

شيخ وايي بڼه کوه او بدمه کوه
خو شيطان دانه مني وايي:
بد کوه او بڼه مه کوه
ماته خود واره په غلطه ښکاري
آيا دنيا کې بس همدغه بڼه او بد دي
بل څه نشته مگر؟
زه نه د شيخ نه د شيطان منمه
د خدای بنده یم بس د خدای منم

او مینه کوم

جنوری ۲-۲۰۰۵

انديانا- متحده ايالات

پوښتنه: آیا دومره لویه بښنه شته، چې جگړه ماران هم وښيي؟

نه پوهیږم

دنیا یو بل توپان په سراخیستی
بیا د دیوانو په سرونو کې چینجی ښورېږي
او بشریت په خپله سپینه تنډه لاهم د جگړې داغ لري
د انسانیت د پیداښت له ورځې
زموږ تاریخ د د ووسترو گناهونو په دوزخ کې سوځي
یو (غلامی) او بل (جگړه) او وژل
خدای ج د انسان د بد مرغیو طوق د دغو شیطانانو
په لاسو کې ایښی
د غلامۍ شیطان د عدل بوربو کی کې مړ شو
خو (جگړه)

آخ خدای ج دې پرې مور بوره کړي
لاهم دستر بابا آدم دا ولادې شرم دی
دنیا یو بل توپان په سراخیستی
قیامت به راشي خو حیران یم چې زموږ غاړې به
د جگړه مارو تر گناه لاندې کږې تر خدایه څنگه ورشي!!

مړیلند - امریکا

غزل

جانانه څوک چېرې هم داسې ناروانه کوي
چې زړه کې ناست وي خو پروا د زړه والانه کوي

دومره ډېر فرق دی ستا د سترگو او د خلکو ترمنځ
خبرې ټول کوي خو هیڅ څوک یې ادا نه کوي

چې ته را ونه گورې روح به مې ځان څه وويني
چې تصویر نه وی آيينه چا ته خندا نه کوي

اخر په زموږ زړه ونه د خداي (ج) حسن په خوب وويني
دغه مين ماشومان هيڅکله گناه نه کوي

وايي مرگ سخت دی روح له تنه جدا کيږي مگر
ما د وطن بيلتون ليدلی هيڅ پروانه کوي

۲۸- وری ۱۳۸۴ و اشنگتن دی سی امریکه

تصويرونه

که

هندارو تصويرونه ساتلای

مور به خپل اووم نیکه هم لېدلی وای

او اوس به ټول پوهېدو

چی د دارا او سکندر آیینې څه ډول وي

او د جمشید په جام کې څه بنکارېدل

یوازې

که هندارو تصويرونه ساتلای

نور به بې روحه تاریخ

داسې بې ژبې او مړژواندی نه وای

مور به آدم ته د حوالومړۍ موسکا پېژنده

او په بېړۍ کې به له نوح سره یوځای ګرځېدو

ما به آتن کی له سوکرات څخه پوښتلي وای چې

ترتا دوه نیم زره کلونه وروسته

ولې لا هم په - عدالت - پسی دا ورک بشر همداسې ورک

دی؟

اوله موسی نه به مې غوښتي وای چې

ما هم له ځانه سره طور ته بوځي

بس که یوازې

تصويرونه په هندارو کې خوندي پاتې وای

مور به لیلا ته وای کتلي د مجنون په سترګو

او په کعبه کې به مو
د اسماعیل د قربانۍ نښې له ورايه لیدې
زه به ورتلم اکاډیموس ته چې په خپله ژبه
له اپلاتون سره خبري وکړم
زما له هغه سره حساب پاتې دی:
ستا - ایتوپیا - چېرې ده؟
او انسانان به وژل کیږي لا تر کله دهغې لپاره؟
ستا د خیالي ډیموکراسي ریښتیا ده چېرې پته؟
موږ خویې اوس هم
د دروغو د لمبو تر شاتور سیوري وینو
له ارستو سره مې نه ده جوړه
ځکه چې لا هم دا خلاقو او ایمان په توپیر نه پوهیږي
خو
که هندارو تصویرونه ساتلای
ما به له خپل نیکه نه غوښتي وو چې
زما مغرور پلار ته وصیت ولیکي:
چې خپل شاعر زوی د ژوندون په لومړۍ ورځ ووژني
بودا لا اوس هم ما په خوب کې ویني
هو! زه پوهیږم چې له ما خپه دی
ځکه زه ژوند ته دهغه
په سترگو نه گورمه
ژوند کله ښکلی شي زما د معشوقې د ښکلو سترگو په څیر

خوبيا هم ماته هيڅ ارزښت نه لري
بودا ويريزي چې خوبونه يې زماله وينو رنگ وانه خلي
بودا به نه ويريدای
اوزه به هم ژوندی وای
خو که هندارو کې تصوير پاتې وای
راشه چې زه درته يورازو وایم
له سلوزرو کلو ډير تير يري
هيڅ څوک پرې نه پوهيږي
چې له هندارو څخه ولې تصويرونه تښتي؟
ماته مې اووم نيکه کيسه وکړله:
چې په هنداره کې شيطان وکتل
او بس همدغه شرميدلي دهندارې حافظه ماته کړه
که درته ووايم خدا به در شي
که تصويرونه په هندارو کې خوندي پاتې وای
موږ به ځانونه دبیزو له نسله نه گڼلای

په دې شعر کې وزن خو حایه توپیر لري، خو دا د مانیزو
برخو دیلولو لپاره دیوه نوي میتود کا رونه ده، نه وزني
تېروتنه.

د افغانستان ورکې خزانې

ددوه زره پینځم کال د اپریل په یوویشتم ما بنام د امریکې
په پلا زمینه واشنگتن ښار کې د افغانی سفارت او نشنل
جیوگرافیک سنټر په مټ د افغان لرغونپوه ښاغلي
زمریالي طرزي د هڅو او په ټولیزه توګه د افغانستان د
لرغونو آثارو په هکله د یوه فلم پرانیستنه وشوه، چې ((د
افغانستان ورکې خزانې)) نومېږي په دې فلم کې د بامیان
د سترو بودا ګانو را پرځېدل و ښوول شول خو تر څنګه یې په
سیمه کې د درېیم بودا چې په (ویده بودا) مشهور دی، د
موندلو لپاره د ښاغلي طرزي هڅې او بریالیتوبونه هم د پام
وړ وو. د فلم جوړونکي باور لري چې دا په نړۍ کې تر ټولو
ستره مجسمه ده چې اوږدوالی یې د ایفل تر برج ه ډیر
دی. ښاغلي طرزي وویل، له ډیرو څېړنو او کیندنو وروسته
مود دغه بودا د پښو یوه برخه وموندله، خو کله چې ډاډه
شوم هغه دلته دی، نو کاریګروته مې وویل چې بیرته
خاورې پرې ورواړوي، چې بیا بل وخت په ډاډ او احتیاط
سره کیندنې پرې وشي. د فلم بله په زړه پورې برخه د طلا
تپې د قیمتي خزانې په هکله وه چې له نیکه مرغه تر اوسه
دولسمشرۍ په ماڼۍ کې خوندي ده. د ویده بودا را برسیږه

کېدل په نړيواله سطح يوه ستره فرهنگي پېښه ده،
وړاندوينه کيږي چې ددغه بودا تاريخي ابهت او اهميت به
د مصر له اهرامونو سره برابر وي، ياد شوي فلم عاطفي
جوړښت درلوده چې د ليدو پرمهال يې پر ځينو افغانانو بر
سيړه بهرنيانو هم خپلې اوښکې تم نه شوې کړای. ماله خپلو
اوښکو سره خو کليمې هم مل کړې چې دلته يې لولۍ:

ورکه خزانہ

بودا !

ويده شه

د تاريخ ترخروارونو خاورو لاندې آرام و غځېږه
لا((اپه گان)) د خپل نيکه خېره د غم د غبار شاته ويني
لاشغه هار د غشيو خيژۍ لا گوربت زخمي دى
او د((لوى غر)) د ذهن ځالې له لمبو ډکې دي
لا پښتین نه شي اوریدلای ستا د سترې ډبرینې سینې ورک
درزونه

لا تور شیطان د((براهې)) گردونه مینځي د((سیندو)) پړاو بو
لا هم پر موبه لمر د تور د جال له کوره خيژي
لا ستا د دواړو تندیسونو له سوغاړو نه دودونه خيژي
بودا !

ويده شه

په آرام پریوځه

هو دا ریښتیا ده چی

بخدي کې يې د((ساک)) د پا چا بنسکلې لور برېښه کړله
طلا غونډۍ کی يې د سرو زرو له تاج څخه هډوکي تش کړل
خو ته ويده شه

ته آرام پریوځه !

د بخدینۍ شهزادګۍ روح لاله گانو سره په کور پاتې دى
لاله سیندو یاله آمو څخه اوښتی نه دى

لاخود ساک د لورد گن کمیس پاولي شرنگیږي
او لادستر نورستان ((لام)) په ((الینو)) مین دی
لاهم ددنگو پکتانیو د قمې زرین لاسوندي بریښي
نوته ویده شه، ته آرام پریوځه !

د بخدینۍ پیغلې ښایست ته مې سلام دی بودا
ستا د خوبونو پریشانی ته مې هم پام دی بودا
زه لاد زرو کلو شاته بخدینۍ وینمه

چې اووه کنیزې پرې چاپیری دي سینگاریې کوي
څوک یې باولۍ، څوک یې والۍ څوک یې پېژوان سموي
څوک یې په هسکه سینه ږدي د ((سات دیوا)) زرڅپره

بودا ښایست ته یې حیران یم خو ویرېږمه پرې
چې څوک یې نن را نه هلوونه له سیندو تیر نه کړي
یا خویې غله د لاجورد و له آمو تیر نه کړي

زه هم پوهیږم زړه مې ریږدي خو ویده شه بودا
ته د تاریخ تر خروارونو خاورو لاندې پټ شه
چې زه د خپلې بخدینۍ ښکلې گانې و ساتم
بودا ویده شه

ته خوبښه خبر یې

چې ستا د هلو هلو ماتوونکي څوک وو
تا خود خپلو تندیسونو پر خېدل ولېدل
چې له ((ارک هند)) څخه ورها خوا یې دیوان نشه کړل
نوته ویده شه، په آرام پریوځه !

کله چې ما د ارشاک توره بیا په لاس ونيوه
او کانيخکا مې بېرته راوست د باگرام مانۍ ته
کله چې لمر له پکتیا ناڅخه راووت او سوریا و خندل
گندهارا ته چې مرغۍ له پربنا پوره راغلې
چې آسمایي بیا د (ویشنو) د پلازیرغ پورته کړ
او رو هیلیدو د کوټرو سپین خیلونه په هوا پورته کړل
بیا به (ارجن) له بهارته راشي
(کلیو پاترا) به دنیل غاړې څخه راوړي زر مصري آسونه
(آشیل) به راشي د (زیوس) پیغام به راوړي طلايي بگۍ کې
او سکندر به خپل زرین تاج ستا پښو ته کیږدي
زرتشت به راوړي د بخدي پیغلې ولور کې د کوبا ارغوان
او د روم پیغلې به گاځونو ته نخیري له لنډیو سره
اراکوزي زلمي به اچوي د څڼو څپې مست اتې ته
او هیندوگۍ رانۍ به ناڅي د خیبر اتې ته
سمرقندي کوڅۍ به څرخي کاکړۍ غاړو ته
او هیندو کڅ به له پامیر سره پیالې کړنگوي
بیا به نوټا را وینوو له اوږده خوبه بودا
بیا به دې باسو د تیارو له تور آشوبه بودا.

د دوه زره پینځم کال د اپریل یوویستمه

واشنگتن ښار- امریکا

اپه گان: د افغان لرغونې بڼه

گوربت: په میدان وردگ کې دیوه غره لرغونۍ نوم دی

لوی غر: د لوگر لرغونی نوم

سیندو: نننی اباسیند ، یونانیانو اندوس باله

بخدي: د بلخ زوړ نوم

ساک: ساکیان د افغانانو هغه لرغونی پښت و ، چې سلگونه کاله یې پر

هېواد واکمني درلوده.

طلا غونډی: طلا تپه چې زرگونه لرغوني زرین آثار ورڅخه موندل شوي.

بخدیني: بلخي شهزاد گۍ

لام: د نورستان په افسانو کې هغه پهلوان دی چې په

شهزاد گۍ الینو مین و.

الینو (الینا): د نورستاني افسانو اتله ، د لام معشوقه او د افسانوي

پښکلا خاونده ، د الینگار (الینگهر) اوسنی نوم هم له همدې څخه

اخیستل شوی او مانا یې د الینا مېنه یا کوردی

سات دیوا: دیوا په سانسکریت کې ځواکمن واکمن ته وايي چې د

اوستایي دورې ارباب الانواع به یې په دې القابونومل ، سات دیواد

ساتونکي ځواکمن په ماناده ، چې زرینې مجسمې به یې د شاهي کورنۍ

له مړیو سره خښولې چې گواکې د هغو ساتنه وکړي.

ارک هند: د اټک زوړ نوم.

ارشاک: آریایي اتل

کانیڅکا: کانیڅکا نامتو افغاني واکمن

کوبا: د کابل زوړ نوم

پرېنډا پوره: د پېښور زوړ نوم

آسمایي: په کابل کې د دغه غره نوم له دوو ریښو (آسه) یانې نیکمرغي

او (مایي) یانې مورڅخه جوړ شوی چې مانا یې د نیکمرغي موده.

ویشنو: له هندي ارباب الانواعو څخه

ارجن: هندي اتل، د مهابهارت په اتم پرب (فصل) کې يې له خپل تربور
کرن سره د جگړو کيسه راغلي.
کليو پاترا: نامتو مصري ملکه (شاه مېرمن)
زيوس: د يوناني اساطيرو نامتو خپره
گاڅونه: گاتهونه يا گيتونه زاړه آريايي سرودونه چې د هېواد د لرغوني
فرهنگ وياړمنه برخه ده.
اراکوزې (اوسنی کند هار) پکتيانا (اوسنی پکتيا) گندهارا (اوسنی
ننګرهار): د لرغوني افغاني مدنيت درې مهم منځي
(مرکزونه).
هيندوکش: هيندوکش اوسنی هندوکش.

مکتبی

د برکلي صایب زاده یم
یو مې آس یوه شری
قصیده مې پخه کړې
گرځومه کوزړی
ځوان مرید دخرخي پیریم
رنگ دې ورک شي کوډې نه کړم
کوډې باسم
بند بختونه خلا صومه
دمینو زړو ریباریم
شکرانه مې یا ممیز دي یا توتان دي یا مری
څوک دسمال راته خامک کړي
څوک راجوړه کړي خولی
د برکلي صایب زاده یم
یو مې آس یوه شری
نجونې گردې رانه تاو وي
تاويزونه رانه غواړي
ملا تل راته په قاروي
سل کوپرونه راته وایي
خو پروایې ډیره نه کړم
خدايزده ولې
دکوزکلي په زلمیو باندې گران یم

ما ته راز ددوی مالوم دی
یو د خان په لور مین دی
بل لېدلي د ملا صایب لمسی
د برکلي صایب زاده یم
یو مې آس یوه شپۍ
د شنډ توت ډډې ته ناست یم
شنډو بڼځو ته تاويز کړم
ما شومان له خپله خلاص شي
ورته دم چې زه ممیز کړم
د برات د میاشتي سردی
نن اوله پنجشنبه ده
یوه پیغله راته ناسته
زښته ډېره بڼایسته ده
وايي داسې تاويز راکړه
چې مې پلار لږ بسلمان شي
میرات مړی ولور کم کړي
خوږ جانان مې مساپردی
په دوبي کې مزدوري کړي

نیمه شپه چې شي رابره
په سندرو باندې سر شم
ټول ماران مې په هوډه دي

غږوم ورته شپیلی
د برکلي صایب زاده یم
یو مې آس یوه شپړۍ
ژرنده گړی مې ښه یار دی
ډیرې شپې سره یو ځای یو
ظالم ښه مست ربایي دی
د ځوانۍ سندرې وایو
شپه چې ښه ډېره پخه شي
بیا نو بله کړو دوهۍ
د برکلي صایب زاده یم
یو مې آس یوه شپړۍ
ژرنده گړی چې نن راغی
په خندا یې راته وویل:
صایب زاده کیسې ته غوږ شه
نن اوږه مې د خان یو وړل
کور یې ډک له مېلمنو و
څوک له ښاره وو راغلي
په انگرېي شور ما شور وو
یوه ښکلې مېلمنه وه
په ښایست وه ښاپیری
کلیوالو غوندې نه وه
ښکاریدله مکتبۍ

شرمېدله پټ يې وويل :
صايب زاده يار ته دې وايه
پير خانې ته دې سلام دى
يو تا ويز خوراته وکړه
چې جانان ته شم منظوره
شکرانه به پوره درکړم
خدای دې مکړه ادې بوره
مکتبې راته داوويل
بيا يې راکړدا کاغذ
ژرنده گړي توبې وکړې
ويل يې ورانه زمانه شوه
مکتبې نه وه بلا وه
په خدا بېرته ستنه شوه
په کاغذ کې وويلکلي :
((په سندرو يم مينه
دنغمو يم ليونى
په يو چا مې زړه بایللى
غږوي ښکلې شپيلۍ
يو تا ويز ورباندې وکړه
چې ماگل کړي د پگړۍ
د برکلي صايب زاده دى
يو يې آس يوه شړۍ))

۱۳۸۳\۱۱\۴

متحده ايالات-مريڼد

افغانان

اوږدې لمنې
گونځې پايځې
د پوندو چاودې له پوتيو ډکې
او د خپليو په ميخ ژوبلې تلې
د اوږد تاريخ کوڅو کې ځي او راځي
سبا د لوی او ډبرين ديوال تر شاپته ده
نن د يوې مړۍ ډوډۍ لپاره لاس تنها کې
پرون په وينو سره په اوښکو لمده
يو ځل په چپ ولاړل په بني لاس راغلل
د ښار په لويې څلور لارې کې په چيغو سر شول
بل ځل له تورو سره راغلل
خپل بچي يې له چپه حلال کړل
اوږدې چينې
گل سيب د شمال تر ملا
قرصې رځپينې پر سر
لينگي د شولو په پتيو کې خوړين
ملا خيشاوه کې کړو په
يو ځل د بيل لاستی په لاس کې بيا قبضه د ټوپک
يالاس پر ټپ ايښی يا گوته پر ماشه نښتي
يو ځل په ډيره گنه کار بل ځل د سر په وينستو
يو ځل ملا پسې ولاړ بل ځل په تيښته ترې خلاص

نیم په تقدیر مین او نیم یې په پېریانو اخته
نیم یې په تمه د جنت او په دنیا باندې یې لارې توکړې
څه په مایو پسې روان
څه یې د مار کس د کتابونو چینجی
څه د سید قطب د تاویزونو غاړه کی په غاړه
څه اسامه سره په سوږو کې پټ
خېرې گریوان
ډډی لمن
ول ول لونگی په غاړه
د اربو له رېره جوړې مچنۍ په پښو
د اوبس وندنی پر اوږه مخ په ختیځ دي روان
باریې اپیم دي یا د بنگو میده شوې پټۍ
څه په (پریتي) مین او څه یې د ((تام کروز)) لیوني
نیم یې له ډېره تکبره زړې مور ته انگریزي غږېږي
څه یې لا اوس هم د مکتب په سوځولو تکبیرونه وایي
اوږده ټیکري
زړې پڼې
گللاتون په پایڅو
په سړيې شکور دی په مړوند کې بنگري
ځي لاروان دي خدای (ج) خبر په کومه
څه یې به بدو کې ورکړې دکنیزو په شان ژوند تیروي
څوک په میړه باندې سگریټ بل کړي

د بنځو د حقوقو کتابونه لولي
ډيمو کراسي لکه یوزورډاينسور
دورې يې خيژي را روان دی خوک يې نه پيژني
دوی ورته وځاندي او وويريزي
چې دا عجيب ځناور
په دې هېواد کې هم هگۍ کړي هم بچي اچوي.

۱۸ تله ۱۳۸۴ کابل خير خانه

گیله

پرون ناروغ ومه نا مردې تاونه پوښتلم
تا ویلې آخ !

خدای دې ما مړه کړي

زه خبره نه وم

زه دې په سترگو کې د دروغو نښې ښې پیژنم
که ته خبره نه وي

پرون زیارت کې دیوه چابله کړه
بیگاه تر نیمې شپې په پټه دعا چا کوله
سهار پلو کې او ښکې چا غوټه کړې
ما به خدای څنگه جوړ کړي ؟
د دروغجنو دعا نه قبلېږي.

۱۵ لېنډۍ ۱۳۸۴

د پښتو ژبې پياوړي شاعر رحمت شاه سايل په دې
ورستيو کې د کابل په نامه يو آزاد شعر خپور کړی دی،
چې د دغه افغان شاعر د مينې او احساس يوه خوږه
ترجماني ده. زما د زلميتوب د خوښې دغه شاعر ته، دا
خو کرښې د نوموړي د همدغه شعر، لپاره ډالۍ دي.

سايله ستا هغه د خيال کابل

تالا کابل ليدلۍ نه دی، تا کابل ونه ليد
سايله دا د افسانو ښار افسانه وگڼه
په تاريخونو کې يې ورکه شان کيسه وگڼه
دلته د وينو آيينه کې چې لمر سور ښکاريد
زما او ستا د ملت تپ چې لانا سور ښکاريد
هغه وخت موږه ستا غزلې لوستې
ستا په سندرو به مو خپل د مينې ليک پيل کړ
ستا په نظمونو به مو يو بل ته لاسونه ورکړل
سايله هغه وخت موږ ستا دعاته لار خاړله
چې گوندې دا وليکې:
(مادرته ټول عمر د خوبونو ښار ويلي دي
کله مې پېرزوشي په بمبونو کابل جان))
خو ستا دعالا پوره شوې نه وه
چې ستا د مستو ليونو خوبونو
د ښاپېريو ښار بمونو ړنگ کړ

تالا کابل ليدلی نه دی ، تا کابل ونه ليد
سايله ستا هغه غزلي او زما سندرې
نورې په ورک تاريخ کې ورکې شولې
نور څوک دالرو بر يوځای نه گڼي
نور ستا اجمل زما لايق نه شته دي
د پاچا خان ارمان او بو وړی دی
د ((يو پښتون)) د غږ ضمير را څخه
د کله دارو رنگينو وړی دی
سايله ته لا په روټۍ پسې او زه يمه په نان پسې ورک
يوهم په خپل کور کې ډوډۍ نه لرو
د اشغر پيغلې له ډېره نازه
ماته په کور کې مساپروايي
چې خرڅادر په پېښور کې گرځم
راته زلمي لا مهاجر وايي
سايله زه او ته د ورک تاريخ تکرار ته سوځو
سايله زه او ته تکرار يو د يعقوب او يوسف
سايله زه او ته تکرار يو د مريمې او عيسی د فراق
بس دغه ښار دې په خوبونو کې ودان وساته
دا دايروڅلی په خيال کې خپل مکان وساته.

مرغومی ۱۳۸۴ لمريز

کابل

سفر

ته لکه د خوږ شگو کې سپینه اورنه چینه
زه لکه دغره د کمره خواته راوتلی گل
ته چې په ملا ماته شې نغمه د شرشرې راوړې
زه لکه ددنگ کوچي پگړۍ کې یو ټومبلی گل

ته لکه د سپینې شیدوپی پانه کې سره نښه
زه لکه سهارکې د بیباکه نسیم ښکلی موج
ته لکه د سیند په غاړه جوړه د ماشوم مانۍ
زه لکه تر تا نا رسیدلی بېرته تللی موج

ته کله دروغجنه شې ماشوم درغونه ووايې
زه دې اننگوکې د یوپټ شرم گل ووينم
کله چې بانه جوړه کړې لویه کیسه پیل کړې
دروغو کې دې هم څه خوندور تخیل ووينم

ته لکه د سپین قرآن د کړښو جنتي وږمه
زه لکه د عرش له منارونه د اذان آهنگ
هلته په جنت کې یوه سیمه پښتنه هم شته
ما او تا راوړي له هغه ځایه د عشق لونگ

خدای خبر چې موږ به دې دنیا ته څه او څه بنکارو
څه خبر چې موږ به په کوثر د عشق پریو للي یو
زرځلې د مینې شهیدان شو له دنیا ولاړو
بیا لکه آدم او حوا ځمکې ته راغلي یو

دواړه ماشومان یو دواړه بنکلي یوسپیڅلي یو
دواړه د جنت له پاکې ځمکې نه راغلي یو
کله سره لوبې کړو او کله سره جنگ وکړو
کله بیا د میندو پر زنگون باندې خوب وږي یو

دا خلک ژړلی نه شي سترگې یې خیرنې دي
موږ لکه رها د ایمان سترگو باندې نه بنکارو
زه او ته د اوبنکو په زم زم د زړه کعبه مینځو
بس د خدای دوستانو او ولیانو ته رانه بنکارو

ای لیونی مه ژاړه دا ځمکه خو په وینو ده
اوبنکو ته دې پاکه د جنت خاوره له کومه کړم
څه چې په آسمان کې دې له اوبنکو ستوري و تراشم
وریځې به زانگو کړمه او تا به یې ماشومه کړم

مه ژاړه راځه چې په چينه کې دې مخ ومينځم
ژوند همدومره بس دی چې اوبوکې زه او ته ښکارو
واړه عاشقان به موږه وڅښي او نشه به شي
موږ به د مينو په خوبونوکې ويده ښکارو

ځه چې د گل خانگه کې يو رنگ شو بل ورېمه د گل
ښکلي عاشقان به مو يو بل ته په سوغات ورکړي
راشي ملکه چې د مچيو په موږ وگرځي
ولاړه شي ترخو خلکو ته هم په مينه شات ورکړي

ځه چې له باران سره پر دوه مينو وورو
يا د سپينې غاړې يا د تورو څنورنگ واخلو
ځه چې د بوسې د جل وهلو تنده ماته کړو
پس له ډيره وخته د خوږو شونډو قلنگ واخلو

ځه چې دواړه ورک شول دې دومره ډېرو سترگونه
ټوله په تاريخ کې تيته شوې مينه ټوله کړو
رايې وړو په دومره ډبرينو زړو يې وويشو
دا تياره دنيا چې زه او ته رڼا په سوله کړو

راشه ما سفرته ملاتړلې ده روان يمه
بس يوازې لاس راکړه اوسترگې دواړه پټې کړه
زه به دې په شونډو له بوسې نه بسم الله وکړم
ته د اقتدا په نيت له مانه تاوې مټې کړه

۲۵ ليندۍ ۱۳۸۴ کابل

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library